

[Ole Bjørn Kraft.]

anerkendt, at dette er kernen i sagen. Der bør derfor fra dansk side også i handling vises, hvilken vægt vi lægger på, at dette kulturliv kan udfolde sig under tilfredsstillende betingelser. Dette rejser spørgsmålet bl. a. om den danske skoles fremtidsvilkår i Sydslesvig og muligheden også for en højere uddannelse, thi det må være en nødvendighed, at også akademiske stillinger kan blive rekruteret fra den hjemmehørende danske befolkning. Det er derfor nødvendigt, at vi under de vilkår, som nu tegner sig for os, tager hele spørgsmålet om vore kulturbevillinger op til fornyet prøvelse. Her er et af de områder, hvor der både for den sydslesvigske befolknings og for vor egen skyld ikke må vises nogen som helst karrighed.

Thorkil Kristensen: Jeg skal som mit partis finansielle ordfører gøre nogle statsfinansielle og i tilknytning dertil nogle enkelte økonomiske betragtninger gældende. Forinden skal jeg dog som deltager i Londonkonferencen om Sydslesvig gøre nogle bemærkninger om denne konference og i tilslutning dertil om de sider af det sydslesvigske problem, som den i særlig grad har berørt.

Jeg tror, der er grund til at fremhæve det værdifulde i, at vi nu er kommet ind på de personlige drøftelsers vej i det sydslesvigske spørgsmål. Vi har jo under de skiftende regeringer i efterkrigstiden afsendt adskillige noter til England og de andre allierede magter om dette spørgsmål, men det har nu engang sin særlige værdi, at man kommer til at tale om tingene under mere personlige former. Når man sætter sig ned ved et bord og taler nogle stykker sammen — og navnlig når der på begge sider af bordet sidder folk, som har nogenlunde samme opfattelse af, hvordan menneskelige problemer skal behandles —, er der mulighed for, at det hele kan blive mere levende, end hvis man blot afleverer tryksager i de hævdevundne diplomatiske former.

Vi har jo også her i landet — eller bør i hvert fald have det — visse betingelser for overfor vore gode engelske venner at gøre de sider af denne sag levende, som trænger til at blive levende. Danmark har jo ikke for ingenting været Tysklands nabo i ca. 1000 år. Det har givet os en levende fornemmelse af, hvad det er for problemer, et lille land møder under naboskab med en stormagt, og det er jo på fastlandet i højere grad end i de oversøiske lande og øriggerne i det hele taget, at man har disse

problemer nær ind på livet. Vi har lært både Bismareks og Hitlers Tyskland at kende — og det gælder jo navnlig den sønderjyske del af det danske folk. Vi håber meget, i både vor og hele Europas interesse, at det nye Tyskland, som nu efterhånden er ved at dukke frem, vil blive af en anden karakter end det, der gik til grunde i 1945. Forhåbentlig bliver disse forventninger ikke beskæmmet. Det er jo imidlertid desværre nødvendigt at sige, at visse af de erfaringer, vi har gjort med det nye slesvig-holstenske styre, som, jeg kan vel sige desværre, er etableret ved de allieredes medvirken, er af ubehagelig karakter, og at adskillige af de foranstaltninger, som den danske befolkningsdel har været udsat for — man kan i visse tilfælde tale om overgreb —, på en ubehagelig måde minder om Kollertiden og Hitlertiden. Det har derfor været en vigtig del af Londondelegationens opgave at fremhæve disse ting overfor englænderne og overlevere en række eksempler på sådanne misbrug. Englænderne har naturligvis lovet os at tage disse spørgsmål op til undersøgelse, og vi tør jo stole på, at disse undersøgelser vil blive gennemført i den rette ånd. Det bør nemlig tilføjes, at ligesom vi danske i kraft af vor historie bør have betingelser for at fortælle andre noget om denne sag, sådan har jo England utvivlsomt de bedste betingelser for at forstå det afgørende i disse problemer. Det var ikke for ingenting England, der var demokratiets håb, og det engelske folk har vel mere end noget andet folk erfaring for, hvad demokratiske frihedsrettigheder betyder, hvad de er værd, og hvilken pris man i givet fald må betale for dem. Vi har derfor den største tillid til, at det engelske folk vil have forståelse for de synspunkter, vi har haft lejlighed til at fremhæve.

Jeg tror, det var på høje tid det skete. Det havde sikkert været bedre, om denne konference havde fundet sted lidt før, men jeg vil dermed naturligvis ikke sige, at det er for sent, for det er aldrig for sent at fremhæve de rigtige synspunkter. Men selvom det ikke er for sent, så er det sent, for mange overgreb har allerede fundet sted, og hvad der er endnu mere vigtigt: planerne om det nye Tyskland er jo ved at tage form. Det er i denne henseende meget vigtigt, at der er sluttet overenskomst mellem England og de andre vestmagter om oprettelse af en vesttysk regering, og det betyder naturligvis, at den engelske regering ikke er slæt så eneafgørende i de spørgsmål, som angår den del af Vesttyskland, der interesserer os, som den har været tidligere. Derfor hedder